

ਰੱਬ ਨਿੱਕਲੇ ਮੌਕੇ

ਬਾਈਬਲ ਪਾਠ #28

VII. ਯਿਸੂ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦਾ ਆਖਰੀ ਹਫ਼ਤਾ।

ੳ. ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ: ¹ ਬੈਤਅਨੀਆ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣਾ (ਯੂਹੰਨਾ 11:55-12:1)।

ਅ. ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ: ਬੈਤਅਨੀਆ ਵਿਚ ਇਕ ਦਾਅਵਤ (ਮੱਤੀ 26:6-13; ਮਰਕੁਸ 14:3-9; ਯੂਹੰਨਾ 12:2-11)।

ੲ. ਸੱਬਤ ਦੁਪਹਿਰ: ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਫ਼ਤਹਿਮੰਦ ਦਾਖਲਾ (ਮੱਤੀ 21:1-11; ਮਰਕੁਸ 11:1-11; ਲੂਕਾ 19:29-44; ਯੂਹੰਨਾ 12:12-19)।

ਸ. ਸੋਮਵਾਰ: ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਬਿਰਛ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਦੇਣਾ, ਹੈਕਲ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਅਤੇ ਲੰਗੜੇ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਂ ਕਰਨਾ (ਮੱਤੀ 21:12-19; ਮਰਕੁਸ 11:12-19; ਲੂਕਾ 19:45-48; 21:37, 38)।

ਹ. ਮੰਗਲਵਾਰ: ‘ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦਿਨ’।

1. ਜਾਣ ਪਛਾਣ: ਸੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਅੰਜੀਰ ਦਾ ਰੁੱਖ (ਮੱਤੀ 21:20-22; ਮਰਕੁਸ 11:20-26)।

ਜਾਣ ਪਛਾਣ

ਕਈ ਵਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਗੱਲ ਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰ ਰੁਕ ਕੇ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ‘ਇਹ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਸੀ। ਹੁਣ ਸੰਦੇਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।’ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਅਤੇ ਅੱਡੀਆਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਾਡਾ ਅਧਿਐਨ ਵੀ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ: ਪਿਛਲੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ‘ਜਾਣ ਪਛਾਣ’ ਹੀ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ‘ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ’ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ!

ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਚਿਆਈਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਸਾਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੇ ਆਖਰੀ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋਵੇ। ਰਿਚਰਡ ਰੋਜ਼ਰਸ ਨੇ ਇਸ ਖ਼ਾਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ‘ਅੱਠ ਦਿਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ’² ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਦਾ ਤਕਰੀਬਨ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਭਾਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਹੀ ਹੈ।³ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਤਾਂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਹੀ ਧਿਆਨ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਇੱਕੀ ਅਧਿਆਇਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧੇ ਕੁ ਯਿਸੂ ਦੇ ਬੈਤਅਨੀਆ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਹਨ।

ਧਰਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਨੂੰ ‘ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ

ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਇੰਨਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਉਰਜਾ (ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ) ਨਹੀਂ ਲਾਈ ਸੀ। ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਆਖਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ।⁴ ਮੰਦੇ ਭਾਗ ਨਾਲ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਨਿੱਕਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ

(ਮੱਤੀ 26:6-13; ਮਰਕੁਸ 14:3-9; ਯੂਹੰਨਾ 11:55-12:11)

ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ‘ਅੱਠ ਦਿਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ’ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ‘ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਪਸਾਹ ਨਾਮੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੇੜੇ ਸੀ’ (ਯੂਹੰਨਾ 11:55ਓ)। ਪਸਾਹ ਖੁਦਾ ਦੇ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ‘ਉੱਤੋਂ ਦੀ ਲੰਘਣ’ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਕੁਚ 12:1-28)।⁵ ਪਸਾਹ ਦੇ ਪਰਬ ਦੌਰਾਨ, ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਣ ਵੇਲੇ ਮਨਾਉਣ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪਸਕਲ⁶ ਦਾ ਲੇਲਾ ਵੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ! ‘ਬੇਦਾਗ ਅਤੇ ਨਿਹਕਲੋਕ’ ‘ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੇਲੇ’ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ (1 ਪਤਰਸ 1:19; ਯੂਹੰਨਾ 1:29)।

ਫਿਰ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ‘ਅਨੇਕ ਲੋਕ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਉਹਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਗਏ’ (ਯੂਹੰਨਾ 11:55ਅ)। ਪਸਾਹ ਦੇ ਪਰਬ ਸਣੇ (ਵੇਖੋ 2 ਇਤਿਹਾਸ 30:13-20, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਆਇਤ 17) ਰੁਹਾਨੀ ਮੌਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਕੁਚ 19:10, 11)। ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅਸ਼ੁੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਸਾਹ ਖਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 18:28)। ਪਸਾਹ ਵਾਸਤੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਹੁੰਦੀ ਸੀ,⁷ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਰੀਤ ਕਈ ਦਿਨ ਤਕ ਚਲ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਵੇਂ ਕਰ ਸਕਣ ਲਈ ਮੁਸਾਫਿਰ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਛੇਤੀ ਆ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚਲੇ ‘ਅਨੇਕ ਲੋਕ’ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉਹ ਮੁਸਾਫਿਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਅਸਲੀ ਪਰਬ ਤੋਂ ਇਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ‘ਯਿਸੂ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪੋ ਵਿਚ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਗਾ?’ (ਯੂਹੰਨਾ 11:56)। ਕਈ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਜ਼ਰ ਦੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਕ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ (ਯੂਹੰਨਾ 11:1-53), ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤਲਖੀ ਇੰਨੀ ਵੱਧ ਗਈ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 12:9, 17-19)। ‘ਪ੍ਰਧਾਨ ਯਾਜ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਤਾਂ ਦੱਸ ਦੇਣ ਭਈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਲੈਣ’ (ਯੂਹੰਨਾ 11:57)।⁸ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਚਿਪਕਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।⁹ ਲੋਕ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਖ਼ਤਰੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਰਬ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਉਸ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਯਰੀਹੋ ਤੋਂ ਆਖ਼ਰੀ ਮੀਲ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਯਿਸੂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।¹⁰

ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ਮੱਤੀ 26:6-13; ਮਰਕੁਸ 14:3-9; ਯੂਹੰਨਾ 12:1-9, 11)

ਯੂਹੰਨਾ 12:1 ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਯਿਸੂ ‘ਪਸਾਹ ਤੋਂ ਛੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਤਾਨੀਆ ਵਿਚ

ਆਇਆ।¹¹ ਬੈਤਅਨੀਆ, ਜੋ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਤੋਂ ‘‘ਕੋਹ ਕੁ ਵਾਟ ਸੀ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 11:18),¹² ਵਿਚ ਹੀ ਮਰੀਅਮ, ਮਾਰਥਾ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ (ਯੂਹੰਨਾ 11:1)। ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਸੀਹ ਨੇ ਕੁਝ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 11:2-46; 12:1)। ਉਹ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਦੇ ਦਿਨ ਬੈਤਅਨੀਆ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।¹³

ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਿਨਾਗੋਗਾਂ (ਯਹੂਦੀ ਸਮਾਜਾਂ) ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਸੱਬਤ ਦਾ ਦਿਨ ਕੱਟਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਸੱਬਤ ਦੇ ਮੁੱਕ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਰਥਾਤ ਸਨਿੱਚਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ¹⁴ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਭੋਜ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:2ਓ)। ਇਹ ਭੋਜ ‘‘ਸ਼ਮਊਨ ਕੋੜੀ ਦੇ ਘਰ ਸੀ’’ (ਮੱਤੀ 26:6; ਮਰਕੁਸ 14:3), ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹੀ ਕੋੜੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਚੰਗਿਆਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।¹⁵ ਇਹ ਭੋਜ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਰ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 12:2, 9)।

ਭੋਜ ਦੌਰਾਨ, ਸਾਨੂੰ ਮਰੀਅਮ ਵੱਲੋਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਸਹ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਲ ਛੂਹਣ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।¹⁶ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਮਰੀਅਮ ਦੀ ਅਲੱਚਨਾ ਕੀਤੀ,¹⁷ ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਤੀ ਸੀ:

ਇਹ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ, ਕਿਉਂ ਇਹ ਨੂੰ ਕੋਸਦੇ ਹੋ? ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਰਤਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਕੰਗਾਲ ਸਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਂ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਜੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਣ ਪਿਆ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਕਫ਼ਨਾਉਣ ਦਫ਼ਨਾਉਣ ਲਈ ਅਰਕ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਤ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਉੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜੋ ਇਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦਗੀਰੀ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ (ਮਰਕੁਸ 14:6-9; ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 26:10-13)।¹⁸

ਗੱਲ ਫੈਲ ਗਈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਰ ਦਾਅਵਤ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਜਿਗਿਆਸੂ, ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਲਗ ਗਈ (ਯੂਹੰਨਾ 12:9)। ਇਹ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ‘‘ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਲੇ ਲੋਕਾਂ ... ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:11)।

ਮੌਕਾ ਠੁਕਰਾਇਆ ਗਿਆ (ਯੂਹੰਨਾ 12:10, 11)

ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਜਿਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਹਵਾ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਉਸੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਅੱਗ ਵੀ ਵਧੀ।¹⁹ ਮਹਾਂਸਭਾ ਦਾ ਮੂਰਖਤਾ ਭਰਿਆ ਸੰਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਗਲੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਜਾਹਿਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ‘‘ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਜਕਾਂ ਨੇ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ ਜੋ ਲਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਦਈਏ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ... ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ’’ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 12:10, 11)। ਲਾਜ਼ਰ ਦਾ ਜੁਰਮ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਾ ਘੁੰਮ ਫਿਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਬਰ ਵਿਚ ਪਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਖ਼ਤਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੇ ਤੁਲ ਗਏ ਸਨ।²⁰

ਵਡਿਆਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ

(ਮੱਤੀ 21:1-11; ਮਰਕੁਸ 11:1-11;

ਲੂਕਾ 19:29-44; ਯੂਹੰਨਾ 12:12-19)

‘ਦੂਜੇ ਦਿਨ’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:12),²¹ ਸ਼ਾਇਦ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 11:11) ਜਿਸੂ ਬੈਤਾਨੀਆ ਤੋਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਤਕ ਦੇ ਮੀਲ ਗਿਆ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਟਕੀ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ‘ਫਤਹਿਮੰਦ ਦਾਖਲਾ’ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਚਾਰੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ।²²

ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ਮਰਕੁਸ 21:1-11; ਮਰਕੁਸ 11:1-11;

ਲੂਕਾ 19:29-38; ਯੂਹੰਨਾ 12:12-18)

ਜਿਹੜੀ ਉੱਤੇਜਨਾ ਬਣ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਉਹ ਸਿਖਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਬੈਤਾਨੀਆ ਤੋਂ ਨਿੱਕਲਣ ਵੇਲੇ ਜਿਸੂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਭਰੀ ਭੀੜ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 21:9; ਮਰਕੁਸ 11:9)। ਬੈਤਾਨੀਆ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਅੱਗੇ ਜੈਤੂਨ ਪਹਾੜ ਤੇ ਬੈਤਫਗਾ ਨਾਮਕ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਪਿੰਡ ਸੀ (ਮੱਤੀ 21:1; ਮਰਕੁਸ 11:1; ਲੂਕਾ 19:29 ਵੀ ਵੇਖੋ)।²³ ਮਸੀਹ ਨੇ ਦੋ ਚੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਗਾਧੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦੋ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ (ਮੱਤੀ 21:1-3)।²⁴ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋਲ ਦੋਹਾਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਕੇ ਗੱਦੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੇ (ਮੱਤੀ 21:6, 7)।

ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਵਾਰੀ ਲਈ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ।²⁵ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਪਲਿਆ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਘੋੜੇ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰਨਾ ਆਮ ਗੱਲ ਸੀ, ਪਰ ਗਧੇ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਸਨ: ਗਧੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਖਾਸ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਸਵਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜਕੁਮਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।²⁶ ਘੋੜੇ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਅੱਯੂਬ 39:19-25), ਜਦਕਿ ਗਧਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗਾਧੀ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰਨਾ ਨਬੂਵਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 27:4, 5; ਯੂਹੰਨਾ 12:14, 15)।²⁷

ਜਦ ਜਿਸੂ ਗਾਧੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋਇਆ ਤਾਂ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰਲੇ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਰਾਹ ਵਿਚ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੀਆਂ (ਮਰਕੁਸ 11:8)।²⁸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਕਾਂ ਇਕ ਪਹਾੜੀ ਤੋਂ ਟਕਰਾ ਕੇ ਦੂਜੀ ਪਹਾੜੀ ਵਿਚ ਗੂੰਜ ਰਹੀਆਂ ਸਨ:

ਹੋਸੰਨਾ²⁹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ!
ਮੁਬਾਰਕ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ
ਆਉਂਦਾ ਹੈ ... (ਮੱਤੀ 21:9)।

ਮੁਬਾਰਕ ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਦਾਉਦ ਦਾ ਰਾਜ
ਜਿਹੜਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ!
ਪਰਮਧਾਮ ਵਿਚ ਹੋਸੰਨਾ! (ਮਰਕੁਸ 11:10)।

ਮੁਬਾਰਕ ਉਹ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ
ਆਉਂਦਾ ਹੈ!

ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਪਰਮਧਾਮ ਵਿਚ ਵਡਿਆਈ!
(ਲੂਕਾ 19:38)।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸਤਤ ਦਾ ਜਿਆਦਾਤਰ ਭਾਗ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੱਲੇਲ³⁰ ਦੇ ਭਜਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ, ਜ਼ਬੂਰ 118³¹ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਸੀ: ‘‘ਦਾਉਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰ,’’ ‘‘ਦਾਉਦ ਦਾ ਪੁੱਤਰ,’’ ‘‘ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ!’’ ਇਹ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਸੀ, ਜਦ ਲੋਕ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦਾ ਤਾਜ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 6:15)।

ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਖ਼ਬਰ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਗਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਕ ਭੀੜ ਖ਼ਜ਼ੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਲਹਿਰਾਉਂਦੀ ਹੋਈ³² ਅਤੇ ਇਹ ਨਾਅਰੇ ਲਾਉਂਦੀ ਹੋਈ ਕਿ ‘‘ਹੋਸੰਨਾ! ਧੰਨ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈ!’’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:12, 13), ਉਸ ਨਾਲ ਭੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਆਈ (ਯੂਹੰਨਾ 12:12, 13, 17, 18)।

ਮੌਕਾ ਠੁਕਰਾਇਆ ਗਿਆ (ਲੂਕਾ 19:39-44; ਯੂਹੰਨਾ 12:19)

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਉਤਸਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 6:15)। ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ? ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਚਨ ਸਿਫਰ ਇੰਨਾ ਹੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਬੂਵਤ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ (ਮੱਤੀ 21:4)। ਇਸਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਣ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ (ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ) ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਹ ਆਖ਼ਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ।

ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਲਈ, ਇਹ ਇਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਨਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਮਸੀਹ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦੋਹਰੀ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ: ³³ ਗੁਰੂ ਜੀ, ਆਪਣਿਆਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਰਜ’’ (ਲੂਕਾ 19:39)। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਇਸ ਡਰ ਨਾਲ ਕਿ ਰੌਲੇ ਰੱਪੇ ਵਾਲੇ ਜਲੂਸ ਨਾਲ ਸੁਚੇਤ ਰੋਮੀ ਸੈਨਾਂ ਦਾ ਕਰੋਧ ਉੱਠੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।³⁴ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਸੀਹਾ ਕਹਿਣ ਦੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਤੋਂ ਉਹ ਖਿਝ ਗਏ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘‘ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਇਹ ਚੁੱਪ ਕਰ ਜਾਣ ਤਾਂ ਪੱਥਰ ਬੋਲ ਉੱਠਣਗੇ’’ (ਲੂਕਾ 19:40)।

ਦੂਜਾ, ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਡਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫ਼ਾਇਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਹਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ‘‘ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਣ ਆਉਂਦਾ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:19ਓ)। ਉਹ ਖਿੱਝ ਰਹੇ ਸਨ, ‘‘ਵੇਖੋ ਜਗਤ ਉਹ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗ ਤੁਰਿਆ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 12:19ਅ)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭੀੜ ਤਾਂ ਚੰਚਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਭੀੜ ਛੇਤੀ ਹੀ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ (ਅਤੇ ਹੋਈ ਵੀ)।

ਕਿਦਰੋਨ ਦੇ ਨਾਲੇ ਵਿਚ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 18:1) ਉਤਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਜਲੂਸ (ਲੂਕਾ 19:37) ਜੈਤੂਨ ਪਹਾੜ ਦੀ ਦੱਖਣੀ ਚਲਾਣ ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਹੇਠਾਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੇਖ ਕੇ ਯਿਸੂ ਸੋਗ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ (ਲੂਕਾ 19:41)। ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਤੇ ਰੋਇਆ, ‘‘ਕਾਸ਼ ਕਿ ਤੂੰ ਅੱਜ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਾਣਦਾ ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਤੋਂ ਲੁਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ’’ (ਲੂਕਾ 19:42)।³⁵ ਜੇ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਉਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਤਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ,

ਪਰ ਪੂਰਵ ਧਾਰਨਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੰਨ੍ਹੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ (ਮੱਤੀ 13: 15)। ਅਨੰਦ ਮਾਣਨ ਦੀ ਥਾਂ, ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਬਾਹੀ ਤੇ ਸੋਗ ਕਰਨਾ ਸੀ:

ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆਉਣਗੇ ਜਾਂ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀ ਤੇਰੇ ਗਿਰਦੇ ਮੋਰਚਾ ਬੰਨ੍ਹਣਗੇ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਘੇਰ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਚੁਫੇਰਿਓਂ ਤੈਨੂੰ ਰੋਕਣਗੇ। ਅਰ ਤੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਣੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਹਨ ਤੈਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪਟਕਾ ਦੇਣਗੇ³⁶ ਅਰ ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਪੱਥਰ ਉੱਤੇ ਪੱਥਰ ਨਾ ਛੱਡਣਗੇ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਤੈਂ ਆਪਣੀ ਭਲਿਆਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣਿਆ (ਲੂਕਾ 19: 43, 44)।

ਇਹ ਦੁੱਖ ਦੀ ਨਬੂਵਤ ਚਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਰੋਮੀ ਫੌਜ ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ ਸੀ। 70 ਈਸਵੀ ਵਿਚ, ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਟਾਇਟਸ ਰਾਹੀਂ 143 ਦਿਨ ਤਕ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਛੇ ਲੱਖ ਯਹੂਦੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੋਰ ਫੜੇ ਗਏ ਸਨ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ‘‘ਜਾ ਕੇ’’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਖ਼ਾਸ ‘‘ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ’’ ਸੀ: ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਚ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 14: 19), ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਖ਼ਿਰਕਾਰ ਖੁੱਸੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਮੌਕੇ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਸ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਈ।

ਯਿਸੂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੁਖੀ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਰੋਇਆ; ਪਰ ਭੀੜ ਤਾਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਮੂਡ ਵਿਚ ਸੀ। ਜਲੂਸ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਹੇਠਾਂ ਉੱਤਰ ਕੇ ਕਿਦਰੋਨ ਦੇ ਪਾਰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਫਾਟਕਾਂ ਦੀ ਵੱਲ ਵੱਧ ਗਿਆ। ਭੀੜੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਲੋਕ ਪੁੱਛਦੇ ਸਨ, ‘‘ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ?’’ (ਮੱਤੀ 21: 10), ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ‘‘ਇਹ ਯਿਸੂ ਗਲੀਲ ਦੇ ਨਾਸਰਤ ਦਾ ਨਬੀ ਹੈ’’ (ਮੱਤੀ 21: 11)।

ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘੁੰਮਦੇ ਸਮੇਂ ਭੀੜ ਬਹੁਤ ਉਤੇਜਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਯਕੀਨਨ ਮਸੀਹ ਦਾ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹੋ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ‘‘ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਸਭ ਪਾਸੇ ਉੱਤੇ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰ ਲਈ’’ ਤਦ ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਬੈਤਅਨੀਆ ਨੂੰ ਗਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸੰਝ ਹੋ ਗਈ ਸੀ’’ (ਮਰਕੁਸ 11: 11)। ਲੋਕ ਕਿੰਨੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ‘‘ਕੱਲ੍ਹ! ਸ਼ਾਇਦ ਕੱਲ੍ਹ ਉਹ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ!’’

ਨਵਾਂ ਬਣਨ ਲਈ ਮੌਕਾ

(ਮੱਤੀ 2:12-17; ਮਰਕੁਸ 11:12, 15-19; ਲੂਕਾ 19:45-48)

ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ਮੱਤੀ 21: 12-15; ਮਰਕੁਸ 11: 12, 15-17; ਲੂਕਾ 19: 45-47)

ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਬੈਤਅਨੀਆ ਤੋਂ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਗਿਆ (ਮਰਕੁਸ 11: 12ਓ), ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਮ ਸੇਵਕਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਹੈਕਲ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 2: 13-17);³⁷ ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫੇਰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨਾ ਸੀ।³⁸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਹਿਮ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਸਹੀ ਸਬੰਧ ਦੀ ਕਮੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਮਿਲਾਵਟ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ।

ਫੇਰ ਯਿਸੂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਵੇਚਦੇ ਅਰ ਮੁੱਲ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਅਰ ਸਰਾਫ਼ਾ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਪੱਸ ਅਰ ਕਬੂਤਰ

ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚੌਕੀਆਂ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰਾ ਘਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਘਰ ਸਦਾਵੇਗਾ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਨੂੰ ਡਾਕੂਆਂ ਦੀ ਖੋਹ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ (ਮੱਤੀ 21: 12, 13)।

ਭਗਤੀ ਦੀ ਆਮ ਕਮੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਇਹ ਤੱਥ ਸੀ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿਹੜੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਤਕ ਜਾਣ ਦੀ ਪਗਡੰਡੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ‘ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੈਕਲ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਭਾਂਡਾ ਲੈ ਕੇ ਲੰਘਣ’³⁹ ਨਾ ਦਿੱਤਾ’ (ਮਰਕੁਸ 11: 16)।

ਹੈਕਲ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯਿਸੂ ‘ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲੱਗਾ’ (ਮਰਕੁਸ 11: 17; ਲੂਕਾ 21: 37 ਵੀ ਵੇਖੋ) ਅਤੇ ‘ਸਭ ਲੋਕ ਉਹ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ’ (ਮਰਕੁਸ 11: 18)। ਫਿਰ, ‘ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਅੰਨ੍ਹੇ ਅਰ ਲੰਗੜੇ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ’ (ਮੱਤੀ 21: 14)। ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਚੰਗਿਆਈ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਇਹੀ ਲਿਖਤ ਹਵਾਲਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ, ਅਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਤੇਜਨਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਸੀ। ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ⁴⁰ ਓਹੀ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਗੂੰਜ ਉੱਠਿਆ ਸੀ: ‘ਅਰ ਬਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਅਤੇ ‘ਦਾਉਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਹੋਸੰਨਾ’ ਆਖਦੇ ਵੇਖਿਆ ...’ (ਮੱਤੀ 21: 15)।

ਮੌਕਾ ਠੁਕਰਾਇਆ ਗਿਆ (ਮੱਤੀ 21: 15-17; ਮਰਕੁਸ 11: 18, 19; ਲੂਕਾ 19: 47, 48)

‘ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਜਕਾਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਚਰਜ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੇ ਅਰ ਬਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ... ਵੇਖਿਆ, ...’ (ਮੱਤੀ 21: 15ਓ, ਅ), ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਠੋਰ ਮਨਾਂ ਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਇਆ। ‘ਉਹ ਖਿਝ ਗਏ’ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, ‘ਕੀ ਤੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈਂ ਜੋ ਇਹ ਕੀ ਆਖਦੇ ਹਨ?’ (ਮੱਤੀ 21: 15ਏ, 16ਓ)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘ਹਾਂ, ਕੀ ਤੁਸਾਂ ਕਦੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜੋ ਬਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਚੁੰਘਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਤੋਂ ਉਸਤਤ ਪੂਰੀ ਕਰਵਾਈ?’ (ਮੱਤੀ 21: 16ਅ)⁴¹

ਯਹੂਦੀ ਜਾਜਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਘਲਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਰੇ ‘ਅਚਰਜ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੇ’ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਓਹ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਗਏ (ਮਰਕੁਸ 11: 18; ਲੂਕਾ 19: 47)। ਪਰ ਓਹ ਉਸ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਤੋਂ ਘਬਰਾ ਗਏ (ਮਰਕੁਸ 11: 18)। ਓਹ ਉਸਨੂੰ ਦਿਨ ਦੇ ਵੇਲੇ ਗਿਰਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਨ, ‘ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਭ ਲੋਕ ਉਹ ਦੀ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਲੀਨ ਸਨ’ (ਲੂਕਾ 19: 48); ਪਰ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਓਹ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫ਼ਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਠਹਿਰਦਾ ਹੈ।⁴²

ਯਿਸੂ ਦਿਨ ਭਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ,⁴³ ਇਕ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ, ਉਹ ਹੈਕਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਬੈਤਅਨੀਆ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਗਿਆ (ਮੱਤੀ 21: 17; ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 11: 19)।⁴⁴

ਫਲ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ

(ਮੱਤੀ 21:18-22; ਮਰਕੁਸ 11:12-14, 20-26)

ਨਾਟਕ ਵਿਚ, ਇਕ ਉਲਝਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ। ਇਵੇਂ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਹ ਉਹਦੇ ਬਾਹਰ ਦਾ ਹੈ, ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਤੋਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ, ਬਾਹਰ ਹੋਵੇ। ਟੀਕਾਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਕੌਮ ਲਈ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ਮੱਤੀ 21: 18, 19; ਮਰਕੁਸ 11: 12-14)

ਸੋਮਵਾਰ ਦੀ ਇਕ ਸਵੇਰ, ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਯਿਸੂ ‘‘ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ’’ (ਮਰਕੁਸ 11: 12; ਮੱਤੀ 21: 18)। ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਬੈਤਅਨੀਆ ਤੋਂ ਦਿਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭੋਜਨ, ਜੋ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ਤਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਨਿੱਕਲ ਗਏ ਸਨ।

‘‘ਦੂਰੋਂ ਪੱਤਿਆਂ ਵਾਲਾ ਅੰਜੀਰ ਦਾ ਇਕ ਬਿਰਫ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਗਿਆ ਜੋ ਕੀ ਜਾਣੀਏ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲੱਭੋ’’ (ਮਰਕੁਸ 11: 13ਓ)।⁴⁵ ਮਰਕੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਅੰਜੀਰਾਂ ਦੀ ਰੁੱਤ ਨਾ ਸੀ’’ (ਮਰਕੁਸ 11: 13ਏ); ਪਸਾਹ ਮਾਰਚ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਅੰਜੀਰ ਦਾ ਮੌਸਮ ਮਈ ਦੇ ਅਖੀਰ ਜਾਂ ਜੂਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।⁴⁶ ਤਾਂ ਵੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਸ ਤੇ ਅੰਜੀਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੱਤੇ ਹਰੇ ਸਨ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਫਲ, ਪੱਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਬਿਰਫ ਤੇ ਪੱਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਛੋਟੇ, ਖਾਣ ਯੋਗ ਹਰੇ ਅੰਜੀਰ ਤਾਂ ਉਸ ਤੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਬਿਰਫ ਕੋਲ ਆਉਣ ਤੇ, ਮਸੀਹ ਨੇ ‘‘ਪੱਛਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਾ ਪਾਇਆ’’ (ਮਰਕੁਸ 11: 13ਅ)। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬਿਰਫ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਦਿੱਤਾ, ‘‘ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਫਲ ਫੇਰ ਕਦੇ ਨਾ ਪਾਵੇ!’’⁴⁷ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ (ਮਰਕੁਸ 11: 14; ਮੱਤੀ 21: 19 ਅਤੇ ਮਰਕੁਸ 11: 21 ਵੀ ਵੇਖੋ)।

ਮੌਕਾ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ਮੱਤੀ 21: 20-22; ਮਰਕੁਸ 11: 20-26)

ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ, ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਬਾਰਾਂ ਚੇਲੇ ਉਸ ਰਾਤ ਚੱਲ ਪਏ। ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਬਿਰਫ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ‘‘ਜੜ੍ਹੇ ਸੁੱਕ ਗਿਆ’’ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 11: 20)। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਬਿਰਫ ਨੂੰ ਸੁੱਕਣ ਵਿਚ ਹਫ਼ਤੇ ਜਾਂ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਪੱਤੇ ਸੁੱਕਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਕੁਝ ਹੋਰ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਾ ਬਿਫ ਹੀ ਸੁੱਕ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਅੰਜੀਰ ਦਾ ਇਹ ਬਿਰਫ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਸੁੱਕ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਜ਼ਾਹਿਰ ਸੀ ਕਿ ਉੱਥੋਂ ਇਕ ਅਚਰਜ ਕੰਮ ਹੋਇਆ ਸੀ— ਇਕ ਅਨੋਖਾ ਮੋਅਜਜ਼ਾ, ਪਰ ਸੀ ਇਹ ਮੋਅਜਜ਼ਾ। ਚੇਲੇ ਹੈਰਾਨ ਸਨ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਸੁਆਮੀ ਜੀ ਵੇਖ, ਇਹ ਅੰਜੀਰ ਦਾ ਬਿਰਫ ਇਹ ਨੂੰ ਤੋਂ ਸਰਾਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਸੁੱਕ ਗਿਆ’’ (ਮਰਕੁਸ 11: 21)। ਲੇਖਕ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਅਚਰਜ ਕੰਮ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ, ਬਾਰਾਂ ਚੇਲੇ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਨੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ (ਮੱਤੀ 21: 20)।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ (ਮਰਕੁਸ 11: 22-24; ਮੱਤੀ 21: 21, 22; ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 17: 20⁴⁸)। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਤੇ ਇਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ (ਮਰਕੁਸ 11: 25, 26)। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ

ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਦਰੱਖਤ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਰਾਪ ਦੇਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਦੇਣ ਦਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਗੱਲ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਤੱਥ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਚਰਜ ਕੰਮ ਮਸੀਹ ਦੇ ਦੂਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਚਰਜ ਕੰਮ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਅਚਰਜ ਕੰਮ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਇਹ ਅਚਰਜ ਕੰਮ ਨਿਆਂ ਦਾ ਸੀ। ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ “ਕੰਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ” ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੇਖਣਾ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।⁴⁹ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਬਿਰਫ਼ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਭਿਆਨਕ ਸਮਾਨਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਕ ਯਿਸੂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘ਪਾਠਕ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਇਸ ਬਿਰਫ਼ ਨੇ, ਦੂਜਿਆਂ ਬਿਰਫ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ, ਆਪਣੇ ਦਿਖਾਵਟੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਫਲ ਦੇ ਨਾ ਆਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਸੀ।’⁵⁰ ਮਸੀਹ ਪਸਾਹ ਦੇ ਪਰਬ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੀ ਭੱਜ ਦੌੜ ਵਿਚ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ (ਸਾਡੇ ਬਾਈਬਲ ਪਾਠ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੀਏ ਤਾਂ) ‘ਪੱਤਿਆ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ’ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 11:13)।

ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਔਖਾ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ‘ਫਲ ਲਿਆਉਣਾ’ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਮੱਤੀ 7:19; ਮਰਕੁਸ 4:20; ਯੂਹੰਨਾ 15:2, 8, 16; ਰੋਮੀਆਂ 7:4; ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 5:22, 23)। ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪਾਏ ਕਿ ‘ਪੱਤਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ’ ਹੈ?

ਸਾਰ

ਇਹ ਪਾਠ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਲੋਕ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਇਕ ਅਜੀਬ ਕੰਘੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੇਖਦੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਦੇ ਵਾਲ ਸਾਹਮਣਿਓਂ ਲੰਮੇ ਅਤੇ ਪਿੱਛੋਂ ਛੋਟੇ ਹੋਣ। ਓਹ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਵਿਚ ਫੜੇ ਜਾ ਸਕੀ ਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਪਿੱਛਿਓਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਰੂਪਕ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੌਕਾ ਗੁਆ ਦੇਣ ਨਾਲ ਉਹ ਫੇਰ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਹਰ ਮੌਕਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਦੁਆ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਗਵਾਏ:⁵¹

- ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ
- ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ।
- ਰੂਹਾਨੀ ਨਵੇਂਪਣ ਦਾ ਮੌਕਾ।
- ਖੁਦਾ ਲਈ ਫਲ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ।

ਲੂਕਾ 21:37, 38 ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਕਾਰੀ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਸਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ: ‘ਉਹ ਦਿਨ ਨੂੰ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਪਹਾੜ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜਾ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ਟਿਕਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਭ ਲੋਕ ਉਹ ਦੀ ਸੁਣਨ ਲਈ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਤੜਕੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦੇ ਸਨ।’ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਪਾਠਾਂ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਅਰਥਾਤ ਮੰਗਲਵਾਰ, ‘ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦਿਨ’ ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕਰਾਂਗੇ।

ਨੋਟਸ

ਇਸ ਪਾਠ ਲਈ ਦੋ ਬਦਲਵੇਂ ਸਿਰਲੇਖ ਇਹ ਹਨ: 'ਉਲਟੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ' ਅਤੇ 'ਅੱਠ ਦਿਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ।'

ਇਸ ਪਾਠ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਕ ਸਰਮਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੈਤਅਨੀਆ ਵਿਚ ਭੋਜਨ ਤੇ ਇਕ ਸਰਮਨ ਇਸ ਲੜੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਮਿਲੇਗਾ। ਫ਼ਤਹਿਮੰਦ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਸੰਦੀਦਾ ਹੈ। ਬੇਫਲ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਬਿਰਫ਼ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਪਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਫਲ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: 'ਪੱਤਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।'

ਸਰਮਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਆਇਤਾਂ ਵੀ ਕੰਮ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ: 'ਜੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਣ ਪਿਆ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ' (ਮਰਕੁਸ 14:8) ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ 'ਜੇ ਅਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ' ਦੀ ਲੋੜ ਤੇ ਸਰਮਨ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਅੱਰਤਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਤੇ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 'ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਇਹਦੀ ਲੋੜ ਹੈ' (ਲੂਕਾ 19:31, 34) ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਡੇ ਗੁਣ, ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਰੋਣ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਸਾਡੀ ਲਗਨ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਗੁਆਚਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਲਈ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। (ਇਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੇ ਇਸ ਵਚਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਰਮਨ ਦਾ ਨਾਂਅ 'ਨਰਕ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਹੰਝੂਆਂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ' ਦਿੱਤਾ ਹੈ।) ਲੂਕਾ 19:40 ਨੂੰ ਇਕ ਸਰਮਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਹ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: 'ਪੱਥਰ ਬੋਲ ਉੱਠੇ।'

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਮਦਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਪਾਠਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ, ਦੂਜੇ ਦਿਨ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ (ਜੋ ਸੂਰਜ ਢਲਣ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਤੇ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦੇ ਸਨ) ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਨਾਵਾਂ (ਜੋ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਾਂਗਾ। ²ਰਿਚਰਡ ਰੋਜਰਸ, *ਦ ਲਾਈਫ ਆਫ਼ ਫ਼ਾਈਸਟ ਐਂਡ ਹਿਜ਼ ਟੀਚਿੰਗ* (ਲੱਬੋਕ, ਟੈਕਸਸ: ਸਨਸੈਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬਾਈਬਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਐਕਸਟਰਨਲ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ, 1995), 59. ³ਹੇਸਟਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਕਿਹਾ ਹੈ: 'ਯਿਸੂ ਦੀ ਅਸਲ ਸੇਵਾਕਾਈ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਇਆਂ ਵਿਚ, ਲਗਭਗ ਚਾਲੀ ਫੀਸਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ' (ਐਚ. ਆਈ. ਹੇਸਟਰ, *ਦ ਹਾਰਟ ਆਫ਼ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* [ਲਿਬਰਟੀ, ਮਿਜ਼ੋਰੀ: ਕਵਾਲਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1963], 187)। ⁴'ਜੇ [ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਸ਼ਹਿਰ] ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ? ਅਸੀਂ ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਅਸੀਂ ਇੰਨਾ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਠੁਕਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਆਖਰੀ ਸੀ' (ਬੀ. ਐਸ. ਡੀਨ, 'ਬਾਈਬਲ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ,' *ਟਰੱਥ ਫਾਰ ਟੁਡੇ* [ਪੰਜਾਬੀ])। ⁵*ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ*, 1 ਵਿਚ 'ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਪਰਬ' ਵਾਲਾ ਚਾਰਟ ਵੇਖੋ। ਇਸ ਪਰਬ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਣਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ⁶'ਪਸਕਲ' ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ 'ਪਸਾਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਦਾ।' ਇਹ ਸ਼ਬਦ 'ਪਸਾਹ' ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ 'ਪਸਾਹ' ਦੇ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੀ। ⁷ਦੁਨਿਆਵੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਪਰਬ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਲੱਖਾਂ ਤਦ ਪੁੱਜ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਸਾਹ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੀੜ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ⁸ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ, ਅਸੀਂ ਕਹਾਂਗੇ, 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਗਿਰਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਵਾਰੰਟ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ,' ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ

ਸਿਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।' ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਜੋ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹੋਣ, ਉਸੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।⁹ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਵਾਂਟਡ' ਦੇ ਪੋਸਟਰ ਲਾ ਦਿੱਤੇ।'¹⁰ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ ਪਾਠ 'ਜਦ ਮੌਤ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ' ਦਾ ਸਾਰ ਵੇਖੋ।

¹¹ ਮੌਤੀ, ਮਰਕੁਸ ਅਤੇ ਲੂਕਾ ਯਹੀਹੋ ਤੋਂ ਫ਼ੌਰਨ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿਚ ਫ਼ਤਹਿਮੰਦ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਦੌਰੇ ਤੇ ਚਲੇ ਗਏ (ਮੌਤੀ 20:29; 21:1; ਮਰਕੁਸ 10:46; 11:1; ਲੂਕਾ 19:28, 29)। ਮੌਤੀ ਅਤੇ ਮਰਕੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿਚ ਬੈਤਅਨੀਆ ਦਾ ਭੋਜ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ (ਮੌਤੀ 26:6-13; ਮਰਕੁਸ 14:3-9)। ਪਰ ਭੋਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਤਰਤੀਬ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਕੱਲਾ ਲੇਖਕ ਯੂਹੰਨਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਪਸਾਹ ਤੋਂ ਛੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਤਅਨੀਆ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਿਆ (ਯੂਹੰਨਾ 12:1) ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੈਤਅਨੀਆ ਦੇ ਭੋਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਦੂਜੇ ਦਿਨ' ਫ਼ਤਹਿਮੰਦ ਦਾਖਲਾ ਹੋਇਆ (12:12)। ਬੈਤਅਨੀਆ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਨੂੰ ਹੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਾਂਗੇ।¹² 'ਯਿਸੂ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੌਰਾਨ ਫ਼ਲਿਸਤੀਨ' ਵਾਲਾ ਨਕਸ਼ਾ ਵੇਖੋ।¹³ ਪਸਾਹ ਦਾ ਖਾਣਾ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਕਲੰਡਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਚੌਦਵੇਂ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਖਾਧਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਖਾਸ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ, ਅਰਥਾਤ ਸੱਬਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 19:31)। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸੱਬਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਫ਼ਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਪਸਾਹ ਦੇ ਭੋਜ ਤੋਂ ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਬਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।¹⁴ ਵਚਨ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ' ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭੋਜ ਮਾਰਥਾ ਦੇ ਘਰ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸ਼ਮੂਓਨ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ' ਵਿਚ ਮਾਰਥਾ ਅਤੇ ਮਰੀਅਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਭੋਜ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਹਾਰਕ ਮਾਰਥਾ ਨੇ 'ਟਹਿਲੇ' ਕੀਤੀ (ਯੂਹੰਨਾ 12:2), ਸੋ ਭੋਜ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਯੋਗਦਾਨ ਉਸੇ ਦਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।¹⁵ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੀਕਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਸ਼ਮੂਓਨ ਮਾਰਥਾ, ਮਰੀਅਮ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਰ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।¹⁶ ਇਸ ਨੂੰ ਲੂਕਾ 7:36-50 ਵਿਚਲੇ ਮਸਹ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਉਲਝਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਜੁਲਦੀਆਂ ਹਨ; ਪਰ ਜਗ੍ਹਾ, ਸਮਾਂ, ਮੌਕਾ, ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਫ਼ਰਕ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਮਸਹ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ 'ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, 2' ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ 'ਕੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਹੈ?' ਅਤੇ 'ਪ੍ਰੇਮ, ਅੱਥਰੂ ਅਤੇ ਮਾਫ਼ੀ' ਪਾਠ ਵੇਖੋ।¹⁷ ਇਹ ਅਲੋਚਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 12:4, 5), ਜਿਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਝਿੜਕ ਸਿੱਧੀ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੌਤੀ ਅਤੇ ਮਰਕੁਸ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਵਿਚ, ਬੈਤਅਨੀਆ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਯਿਸੂ ਦੇ ਫੜਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਫ਼ੌਰਨ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੂਦਾ ਵੱਲੋਂ ਫੜਵਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਲਈ ਭੋਜ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਵੇਂ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ।¹⁸ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਲਈ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਅੱਗੇ 'ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਐਲਬਸਟਰ ਵਾਲਾ ਡੱਬਾ ਤੋੜਿਆ ਹੈ?' ਪਾਠ ਵੇਖੋ।¹⁹ ਇਹ ਵਾਕ ਬੀ. ਐਸ. ਡੀਨ, 'ਬਾਈਬਲ ਇਤਹਾਸ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ,' *ਟਰੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟੁਡੇ [ਪੰਜਾਬੀ]* ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ।²⁰ ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ, ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਨਹੀਂ ਚਾੜ੍ਹਿਆ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਲੀਬ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਪਿਆਸ ਮਿਟ ਗਈ।

²¹ ਇਹ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਕੰਮ ਦੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਅਰਾਮ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਗਦੇ ਸਨ। ਸ਼ਹਿਰ ਕੰਮ ਵਿਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।²² *ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, 1* ਵਿਚ 'ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਚਾਰ ਵਿਰਤਾਂਤ' ਪਾਠ ਵੇਖੋ।²³ ਵਿਦਵਾਨ ਬੈਤਫ਼ਗੇ ਦੀ ਸਹੀ ਸਹੀ ਥਾਂ ਤੇ ਇਕਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਪਰ, ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਹ ਜੈਤੂਨ ਦੇ ਪਹਾੜ ਦੀ ਢਲਾਨ ਤੇ ਬੈਤਅਨੀਆ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ।²⁴ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਇਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ (ਸ਼ਾਇਦ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਕੋਈ

ਚੇਲਾ) ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿ ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ’’ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਰੇਗਾ। ਮੱਤੀ ਦੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹਦਾ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਵਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।²⁵ ਯਿਸੂ ਨੇ ਗਧੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਤਕ ਉਸ ਤੇ ਕੋਈ ਸਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 11:2)। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਸ਼ੂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਗਿਣਤੀ 19:2; ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 21:3; 1 ਸਮੂਏਲ 6:7)। ਵਛੇਰੇ ਦੀ ਮਾਂ ਗਧੀ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਲਈ ਨਾਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।²⁶ ਦਾਊਦ ਦੀ ਇਕ ਖੱਚਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਵੇਲੇ ਸਵਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ (1 ਰਾਜਿਆਂ 1:33)। ਖੱਚਰ, ਘੋੜੇ ਅਤੇ ਗਧੇ ਦੇ ਮੇਲ ਤੋਂ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।²⁷ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੁੱਖ ਨਬੂਵਤ ਜ਼ਕਰਯਾਹ 9:9 ਵਾਲੀ ਹੈ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਯਸਾਯਾਹ 62:11 ਤੋਂ ਵੀ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਨਬੂਵਤ ਵਿਚ ‘‘ਸਿਯੋਨ’’ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਲਈ ਕਾਵਿ ਸ਼ਬਦ ਹੈ।²⁸ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿਚ ਆਦਰਯੋਗ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਦਰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵਿਛਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਰੀਤ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਈ ਵਾਰ ਨਿਕਾਹ ਵੇਲੇ ਵਹੁਟੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕਈ ਕਈ ਫੁੱਲ ਵਿਛਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਸ਼ਹੂਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਸੀਂ ‘‘ਲਾਲ ਗਲੀਚਾ ਵਿਛਾਉਂਦੇ’’ ਹਾਂ।²⁹ ‘‘ਹੋਸ਼ਨਾ’’ ਇਕ ਇਬਰਾਨੀ ਇਜ਼ਹਾਰ ਸੀ, ‘‘ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘ਬਚਾਓ!’’ (ਓਰਵਿਲ ਈ. ਡੈਨੀਏਲ, *ਏ ਹਾਰਮਨੀ ਆਫ ਦ ਫੋਰ ਗੋਸਪਲਜ਼, ਜਿਲਦ ਦੂਜੀ [ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕਸ, 1996], 150*)।³⁰ ‘‘ਹੱਲੋਲ’’ ਇਕ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘‘ਤਾਰੀਫ਼।’’

³¹ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ 25 ਅਤੇ 26 ਆਇਤਾਂ ਵੇਖੋ। ਜ਼ਬੂਰ 118 ਨੂੰ ਮਸੀਹਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਬੂਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਆਇਤਾਂ 22 ਅਤੇ 23 ਵੇਖੋ ਜੋ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਬਾਰ ਬਾਰ ਦੁਹਰਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ (ਮੱਤੀ 21:42; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 4:11, ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ)।³² ਯਹੂਦੀ ਸੋਚ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਖਜ਼ੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਟਹਿਣੀਆਂ ਫ਼ਤਹਿ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਨ।³³ ਲੂਕਾ 19:39 ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫਰੀਸੀ ਹੀ ਸਨ।³⁴ ਕਿਸੇ ਦੰਗੇ ਫ਼ਸਾਦ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਪਰਥ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਰੋਮੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਰੋਮੀਆਂ ਨੇ ਫ਼ਤਹਿਮੰਦ ਦਾਖਲੇ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭਰਿਆ ਲੱਗਾ, ਭਾਵ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਰੌਲੇ ਦੇ ਸੀ।³⁵ ਯਿਸੂ ਦੀ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਤੇ ਰੋਣ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਲੂਕਾ 13:34, 35 ਨਾਲ ਕਰੋ (ਮੱਤੀ 23:37-39 ਵੀ ਵੇਖੋ)।³⁶ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ, ‘‘ਤੇਰੇ ਬਾਲਕਾਂ’’ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।³⁷ ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, 1 ਵਿਚ ‘‘ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਣਾ’’ ਪਾਠ ਵੇਖੋ।³⁸ ਮੱਤੀ ਅਤੇ ਲੂਕਾ ਨੇ ਫ਼ਤਹਿਮੰਦ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਹੈਕਲ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਮਰਕੁਸ ਨੇ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨਾ ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 11:1, 11, 12, 15)। ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸੱਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਹੈਕਲ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ? ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਬਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮਸੀਹ ਦੇ ਹੈਕਲ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁਕੀ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 11:11), ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹੈਕਲ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘਰ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਹੋਰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸੱਬਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸੋਮਵਾਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਆਇਆ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।’’³⁹ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਭਾਂਡੇ ਲੈ ਕੇ ਲੰਘਣਾ’’ ਭਾਂਡਿਆਂ, ਘਰੇਲੂ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁴⁰ ਇਹ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਨਾਲ ਹੈਕਲ ਵਿਚ ਆਏ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਮਰੀਅਮ ਅਤੇ ਯੂਸੁਫ਼ ਨਾਲ ਆਇਆ ਸੀ (ਲੂਕਾ 2:41-51)।

⁴¹ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਜ਼ਬੂਰ 8:2 ਦੇ ਸਪਤਤੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।⁴² ਯਹੂਦਾ ਨੇ ਛੇਤੀ ਹੀ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਦੁਵਿਧਾ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਣੀ ਸੀ।⁴³ ਕੁਝ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਦੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਅਤੇ ਉਸ ਕਾਰਣ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਿੱਖਿਆ; ਯੂਹੇਨਾ 12:20-50), ਅਤੇ ਇਹ ਘਟਨਾ ਸੋਮਵਾਰ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੇ ਮਸਰੂਫ਼ ਦਿਨ ਵਿਚ ਹੋਈ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਰੂਪਰੇਖਾ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਵੇਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ।⁴⁴ ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਯਿਸੂ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਹਫ਼ਤਾ ਭਰ ਰੁਕਣ ਦੀ ਥਾਂ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 21:37)। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸਭਾ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਔਖਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲੇਗਾ।⁴⁵ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਬਿਰਫ਼ ਤੇ ਕੋਈ ਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਮਸੀਹ ਦਾ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਕੁਝ ਖ਼ੁਦਾਈ ਖ਼ਾਸ ਇਖ਼ਤਿਆਰ, ਇੱਥੇ ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਹੋਣ ਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਤਿਆਗਣ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:6, 7; ਮੱਤੀ 24:36 ਵੀ ਵੇਖੋ)।⁴⁶ ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 24:32. ਮਈ ਦੇ ਆਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਜਾਂ ਜੂਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਫਸਲ ਪੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ; ਕਈ ਵਾਰ ਅਗਸਤ ਜਾਂ ਸਿਤੰਬਰ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਪੱਕਦੀ ਸੀ।⁴⁷ ਮੱਤੀ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਅਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਬਿਰਫ਼ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ; ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ 'ਅੰਜੀਰ ਦਾ ਬਿਰਫ਼ ਉਵੇਂ ਸੁੱਕ ਗਿਆ' (ਮੱਤੀ 21:19)। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਬਿਰਫ਼ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਸੁੱਕਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਵੇਖਿਆ।⁴⁸ ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, 4 ਵਿਚ 'ਮੇਰੀ ਬੇਪਰਤੀਤੀ ਦਾ ਉਪਾਅ ਕਰ' ਪਾਠ ਵੇਖੋ।⁴⁹ ਜੌਨ ਫ੍ਰੈਂਕਲਿਨ ਕਾਰਟਰ, ਏ ਲੇਮੈਨ'ਜ਼ ਹਾਰਮਨੀ ਆਫ ਦ ਗੌਸਪਲਜ਼ (ਨੈਸ਼ਵਿੱਲੋ: ਬ੍ਰੈਡਮੈਨ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1961), 250. ⁵⁰ ਮੈਕਗਰਵੇ ਨੇ ਚੌਕਸੀ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਜੋੜੀ: 'ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਖੁੱਦ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਥੋਂ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ' (ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ ਐਂਡ ਫਿਲਿੱਪ ਵਾਈ. ਪੈਂਡਲਟਨ, ਦ ਫੋਰਫੋਲਡ ਗੌਸਪਲ ਆਰ ਏ ਹਾਰਮਨੀ ਆਫ ਦ ਫੋਰ ਗੌਸਪਲਜ਼ [ਸਿੰਸਿਨਾਟੀ: ਸਟੈਂਡਰਡ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1914], 581-82)।

⁵¹ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਪਾਠ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।